

## De Stemming van 11 maart 2018

Ook deze week zien we amper verschuivingen. Maar de score van de PVV (1 lager naar 13) betekent wel de laagste score van de PVV sinds de zomer van 2008 (!). Zeven partijen staan op de 2e tot en met 8e plaats met slechts 4 zetels verschil. Ook is het interessant dat de drie volgende partijen ieder 7 zetels hebben.

### Peiling Zetelverdeling

zetels	TK2017	04-03-2018	11-03-2018		Versch. t.o.v. vorige	Versch met TK2017
<b>VVD</b>	<b>33</b>	<b>26</b>	<b>25</b>		<b>-1</b>	<b>-8</b>
<b>SP</b>	<b>14</b>	<b>16</b>	<b>16</b>			<b>2</b>
<b>Forum voor Democratie</b>	<b>2</b>	<b>15</b>	<b>15</b>			<b>13</b>
<b>GroenLinks</b>	<b>14</b>	<b>14</b>	<b>14</b>			
<b>D66</b>	<b>19</b>	<b>13</b>	<b>14</b>		<b>1</b>	<b>-5</b>
<b>CDA</b>	<b>19</b>	<b>13</b>	<b>14</b>		<b>1</b>	<b>-5</b>
<b>PVV</b>	<b>20</b>	<b>14</b>	<b>13</b>		<b>-1</b>	<b>-7</b>
<b>PvdA</b>	<b>9</b>	<b>12</b>	<b>12</b>			<b>3</b>
<b>Partij voor de Dieren</b>	<b>5</b>	<b>7</b>	<b>7</b>			<b>2</b>
<b>ChristenUnie</b>	<b>5</b>	<b>7</b>	<b>7</b>			<b>2</b>
<b>50PLUS</b>	<b>4</b>	<b>7</b>	<b>7</b>			<b>3</b>
<b>SGP</b>	<b>3</b>	<b>3</b>	<b>3</b>			
<b>DENK</b>	<b>3</b>	<b>3</b>	<b>3</b>			
<b>Totaal</b>	<b>150</b>	<b>150</b>	<b>150</b>			
<b>VVD+CDA+D66+ChristenUnie</b>	<b>76</b>	<b>59</b>	<b>60</b>		<b>1</b>	<b>-16</b>

- zie volgende pagina

In de aanloop naar de Gemeenteraadsverkiezingen over 10 dagen treft u de onderstaande tabel aan. Daar wordt de huidige peiling in percentages afgezet tegen de behaalde percentages bij de Tweede Kamerverkiezingen van 1 jaar geleden en de Gemeenteraadsverkiezingen van 4 jaar geleden. Maar die laatste uitslag kent een herberekende kolom, omdat alleen CDA, VVD en PvdA in het overgrote deel der gemeenten meedeed. De andere partijen deden in minder gemeenten mee (de PVV in slechts 2). Door in de gemeenten waar die partijen wel meededen de uitslag te vergelijken voor die partij met de uitslag van de latere Tweede Kamerverkiezingen in die gemeente kan een indruk gekregen worden van de trend voor die partij. Op basis daarvan is een percentage berekend, die een soort inschatting geeft van het percentage dat die partij gehaald zou hebben als die partij wel in vrijwel alle gemeenten had meegedaan. Daarnaast is een inschatting gedaan van de scores als de lokale partijen buiten beschouwing gehouden worden.

Deze aanpak maakt de analyse van de electorale positie van de partijen op deze drie momenten in de tijd beter mogelijk. Het is echter (nog) geen voorspelling van de totale uitslag op 21 maart a.s. Bedenk bij voorbeeld dat de PVV nu in 30 gemeenten mee gaat doen. Dat betreft ongeveer 25% van de kiesgerechtigden die woensdag over een week opkomen op de PVV kunnen stemmen. Stel dat 12% daarvan de PVV stemt, dan scoort de PVV dus landelijk 25% van 12% = 3%.

### GR2014 en TK2017 ter referentie in percentages

<i>zetels</i>	Huidige peiling in procenten	TK2017	GR2014	GR2014 herber.	Verskil met TK2017	Verskil met GR2014 herber.
VVD	17%	21%	12%	14%	-4%	3%
SP	10%	9%	7%	10%	1%	0%
Forum voor Democratie	10%	2%			8%	
GroenLinks	10%	9%	5%	7%	1%	3%
D66	9%	12%	12%	14%	-3%	-5%
CDA	9%	13%	14%	16%	-4%	-7%
PVV	8%	13%	1%	14%	-5%	-6%
PvdA	8%	6%	11%	12%	2%	-4%
Partij voor de Dieren	5%	4%	1%	3%	1%	2%
ChristenUnie	4%	3%	5%	6%	1%	-2%
50PLUS	4%	3%			1%	
SGP	2%	2%	2%	3%	0%	-1%
DENK	2%	2%			0%	
Rest /Lokaal	1%	1%	30%	1%		
<b>Totaal</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>		

- zie volgende pagina

Ten slotte besteden we deze week aandacht aan het referendum over de Wet inlichtingen- en Veiligheidsdiensten. Ruim drie kwart van degenen die opkomen bij de Gemeenteraadsverkiezingen geeft aan ook een stem uit te zullen brengen bij dit Referendum. over de Wet Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten. De opkomst zal dus ruim boven de vereiste 30% uitkomen. (Vermoedelijk zal dit percentage tussen 40 en 45% uitkomen).

Er zijn grote verschillen in voorgenomen stemgedrag. Kiezers die de 21e voornemen om VVD, CDA of PvdA te gaan stemmen zullen in meerderheid voor stemmen. Voor de kiezers op die dag van GroenLinks, Partij voor de Dieren, SP en PVV zullen in ruime meerderheid tegen stemmen. Maar de kiezers van D66, 50PLUS en de Lokale Partijen zijn verdeeld. Het zal met name van de keuzes van de kiezers van die partijen afhangen (zowel hun mate van opkomst als hun stemgedrag) of de balans bij het Referendum uiteindelijk in Voor of Tegen doorslaat. Het zijn vooral de oudere kiezers die aangeven voor te gaan stemmen en de jongere kiezers meer tegen.

Juist gezien de grote invloed die de kiezers van de lokale partijen op de uitslag van het Referendum zal hebben is het interessant dat de kiezers van de Lokale Partijen in hogere mate dan de kiezers van de meeste andere partijen vinden dat de privacy door de wet op een onacceptabele wijze wordt aangetast.

De beantwoording van de stellingen over de wet zelf (veiligheid en privacy) vertoont geen verband met de factor opleidingsniveau. Maar wel met de factor inkomen. Naarmate het inkomen lager is denkt men minder dat Nederland er veiliger door wordt en vindt men vaker dat de privacy op een onacceptabele wijze wordt aangetast.

### Wat gaat u stemmen?

<i>verticaal gepercenteerd</i>	Zijn van plan te stemmen	Van plan te stemmen bij GR2018:									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	PVV	50PLUS	Lokaal
<b>Voor</b>	<b>45%</b>	<b>67%</b>	<b>69%</b>	<b>44%</b>	<b>17%</b>	<b>53%</b>	<b>19%</b>	<b>19%</b>	<b>31%</b>	<b>41%</b>	<b>40%</b>
<b>Tegen</b>	<b>42%</b>	<b>19%</b>	<b>18%</b>	<b>47%</b>	<b>69%</b>	<b>34%</b>	<b>68%</b>	<b>64%</b>	<b>59%</b>	<b>46%</b>	<b>46%</b>
<b>Weet het nog niet</b>	<b>13%</b>	<b>14%</b>	<b>13%</b>	<b>9%</b>	<b>14%</b>	<b>13%</b>	<b>13%</b>	<b>17%</b>	<b>10%</b>	<b>13%</b>	<b>14%</b>
<b>Totaal</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>

### Oordeel over de wet

<i>eens met de stelling:</i>	Zijn van plan te stemmen	Van plan te stemmen bij GR2018:									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	PVV	50PLUS	Lokaal
<b>De veiligheid in Nederland wordt vergroot*</b>	<b>55%</b>	<b>75%</b>	<b>70%</b>	<b>65%</b>	<b>37%</b>	<b>61%</b>	<b>34%</b>	<b>28%</b>	<b>40%</b>	<b>41%</b>	<b>46%</b>
<b>De privacy wordt op een onacceptabele wijze aangetast*</b>	<b>46%</b>	<b>17%</b>	<b>24%</b>	<b>46%</b>	<b>60%</b>	<b>37%</b>	<b>71%</b>	<b>62%</b>	<b>55%</b>	<b>43%</b>	<b>65%</b>

\* Deze stellingen zijn los van elkaar aan de respondenten voorgelegd. Men kon dus ook op beide stellingen "eens" zeggen.